

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99

Za zwrotnym
potwierdzeniem odbioru

Łódź, 26-02-2024 r.

WUOZ-ZRR.5142.4.2024.KS

Parafia Rzymskokatolicka
p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza
ul. Kościelna 30
95-001 Biała k. Zgierza

POZWOLENIE NA PROWADZENIE PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz ust. 1 pkt 2 lit. a; art. 7 pkt 1; art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5; art. 89 pkt 2; art. 91 ust. 4 pkt 4 i pkt 5 ustawy z dnia 23. 07. 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z póź. zm.; dalej u.o.z.o.z.), § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2. 08. 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1609) w trybie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 775; dalej k.p.a.),

Po rozpatrzeniu wniosku: Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza (ul. Kościelna 30, 95-001 Biała)

o udzielenie pozwolenia: na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkowych drzwiach:

1. drzwi główne wejściowe z pocz. XX w. wraz z metalowymi okuciami z XVIII w. - znajdujące się na od str. południowej kościoła,
2. drzwi boczne wejściowe z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi sztyldami z klamką z XVIII w. – znajdujące się na zachodniej ścianie kościoła,
3. drzwi boczne wejściowe z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi sztyldami z klamką z XVIII w. – znajdujące się na wschodniej ścianie kościoła,
4. drzwi boczne z pocz. XX w. wraz z ościeżami z metalowymi okuciami z XVIII w. – znajdujące się we wschodniej ścianie kruchty,
5. drzwi boczne z pocz. XX w. prowadzące do zakrystii wraz z ościeżnicami i metalowymi okuciami z XVIII w. - znajdujące się na południowej ścianie zakrystii

z Kościoła Rzymskokatolickiego p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza (ul. Kościelna 30, 95-001 Biała), wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości decyzją z dn. 25.VIII.1967 r., pod nr rejestru A/3/128, oraz figurujących indywidualnie w ewidencji zabytków ruchomych województwa łódzkiego - zgodnie z załączonymi programami prac pt.:

1. *Program prac konserwatorskich i restauratorskich. Drzwi główne kościoła p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza, opracowany przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki Panią Monikę Bystronską-Kunat (Łódź, styczeń 2024 r.),*

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
www.wuoz-lodz.pl

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz-lodz.pl lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

2. *Program prac konserwatorskich i restauratorskich. Drzwi boczne kościoła p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza*, opracowany przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki Panią Monikę Bystrońską-Kunat (Łódź, styczeń 2024 r.).

**Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
pozwala**

Parafii Rzymskokatolickiej p.w. *Św. Ap. Piotra i Pawła* w Białej k. Zgierza (ul. Kościelna 30, 95-001 Biała) na przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkowych drzwiach:

1. drzwi główne wejściowe z pocz. XX w. wraz z metalowymi okuciami z XVIII w. - znajdujące się na od str. południowej kościoła,
2. drzwi boczne wejściowe z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi sztyldami z klamką z XVIII w. - znajdujące się na zachodniej ścianie kościoła,
3. drzwi boczne wejściowe z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi sztyldami z klamką z XVIII w. - znajdujące się na wschodniej ścianie kościoła,
4. drzwi boczne z pocz. XX w. wraz z ościeżami z metalowymi okuciami z XVIII w. - znajdujące się we wschodniej ścianie kruchty,
5. drzwi boczne z pocz. XX w. prowadzące do zakrystii wraz z ościeżnicami i metalowymi okuciami z XVIII w. - znajdujące się na południowej ścianie zakrystii

z Kościoła Rzymskokatolickiego p.w. *Św. Ap. Piotra i Pawła* w Białej k. Zgierza, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości decyzją z dn. 25.VIII.1967 r., pod nr rejestru A/3/128 oraz figurujących indywidualnie w ewidencji zabytków ruchomych województwa łódzkiego - polegających m.in. na wykonaniu pełnych prac konserwatorskich (konserwacja techniczna i estetyczna) i restauracji - zgodnie z załączonymi programami prac pt.:

1. *Program prac konserwatorskich i restauratorskich. Drzwi główne kościoła p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza*, opracowany przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki Panią Monikę Bystrońską-Kunat (Łódź, styczeń 2024 r.),
2. *Program prac konserwatorskich i restauratorskich. Drzwi boczne kościoła p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza*, opracowany przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki Panią Monikę Bystrońską-Kunat (Łódź, styczeń 2024 r.).

– stanowiącymi załącznik do niniejszej decyzji.

Termin ważności pozwolenia: 31 stycznia 2029 r.

Pozwolenie niniejsze udzielone zostaje na następujących warunkach:

art. 36 ust. 3 u.o.z.o.z. oraz § 12 ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2.08.2018 r.:

- Warunkiem wydania niniejszej decyzji jest obowiązek kierowania pracami konserwatorskimi i badaniami albo samodzielnego wykonywania tych prac i badań przez osoby spełniające wymagania o których mowa w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej: u.o.z.o.z.);
- Należy przekazać Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac i badań: a) imię, nazwisko i adres osoby, o której mowa w pkt 1, b) dokumenty potwierdzające spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a u.o.z.o.z., c) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami i badaniami albo samodzielnego ich wykonywania;
- Warunek sformułowany w pkt. 2 uważa się za spełniony w przypadku kierowania ww. pracami i badaniami albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę wskazaną we wniosku o udzielenie pozwolenia i posiadającą kwalifikacje, o których mowa w art. 37a u.o.z.o.z., o ile do wniosku zostały dołączone wymienione w pkt. 2 dokumenty i informacje;
- Jeśli w toku prowadzonych ww. prac zmieniłaby się osoba prowadząca lub nadzorująca ww. prace, należy przekazać Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków na 14 dni przed dokonaniem ww. zmiany: a) imię, nazwisko i adres osoby, o której mowa w punkcie powyżej, b) dokumenty potwierdzające

spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37a u.o.z.o.z., c) oświadczenie osoby, o której mowa w punkcie powyżej, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;

- Należy zawiadomić Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac przynajmniej 3 dni przed ich rozpoczęciem i zakończeniem;
- Należy niezwłocznie zawiadomić Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac, które mogą mieć wpływ na stan zachowania zabytku (drogą pisemną lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej) lub w razie konieczności należy podjąć inne działania, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku, zaś wszelkie wątpliwe lub niedoprecyzowane kwestie rozstrzygnąć na komisji konserwatorskiej;
- W zakresie prowadzenia dokumentacji przebiegu prac i ich wyników zobowiązuję wykonawcę do wykonywania dokumentacji fotograficznej rejestrującej poszczególne fazy prac, w sposób pozwalający na jednoznaczną identyfikację oraz przestrzenną lokalizację prowadzonych działań, wskazanie użytych materiałów oraz dokonanych odkryć;
- Po zakończeniu prac w terminie 3 miesięcy od dnia ich zakończenia należy przekazać dokumentację konserwatorską, zgodną ze standardami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków;
- Należy opracować sposób postępowania z zabytkiem po zakończeniu prac objętych niniejszym pozwoleniem, a następnie przekazać to opracowanie Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia prac przy zabytku;
- Odbioru częściowego i końcowego wykonywanych prac należy dokonać z udziałem przedstawiciela Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – częściowych odbiorów prac konserwatorskich, należy dokonać po wykonaniu następujących etapów: wykonaniu prób oczyszczenia obiektów z wtórnych warstw w celu oceny pierwotnej kolorystyki wszystkich drzwi (od strony zewnętrznej i wewnętrznej) oraz oceny stanu zachowania konstrukcji ramowej drzwi oraz drewna, wykonaniu prób rekonstrukcji brakujących profili drewnianych, brakujących fragmentów okuć oraz szyldów i klamek.

Uzasadnienie

Parafia Rzymskokatolicka p.w. *Św. Ap. Piotra i Pawła* w Białej k. Zgierza zwróciła się z wnioskiem do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi z dn. 30.01.2024 r. (data wpływu do WUOZ w Łodzi: 2.02.2024 r.) w sprawie wydania decyzji-pozwolenia na przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkowych drzwiach: głównych wejściowych z pocz. XX w. wraz z metalowymi okuciami z XVIII w. oraz drzwiach bocznych 2 szt. wejściowych z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi szyldami z klamką z XVIII w. znajdujące się na zachodniej i wschodniej ścianie kościoła, drzwiach bocznych wejściowych do kruchty z pocz. XX w. wraz z ościeżami i metalowymi okuciami z XVIII w. oraz drzwiach bocznych z pocz. XX w. prowadzących do zakrystii wraz z ościeżnicami i metalowymi okuciami z XVIII w. z Kościoła Rzymskokatolickiego p.w. *Św. Ap. Piotra i Pawła* w Białej k. Zgierza. Złożony wniosek był kompletny. Strona złożyła oświadczenie o rezygnacji z możliwości informowania o wszczęciu i zakończeniu prowadzonego postępowania oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, stosownie do treści art. 10 k.p.a.

Kościół w Białej k. Zgierza został wybudowany w II poł. XVIII w., zaś jego wyposażenie pochodzi głównie w XVII i XVIII w. (część wyposażenia została przeniesiona z wcześniejszej kaplicy). Objęte niniejszym wnioskiem zabytkowe obiekty stanowią element kościoła wpisanego do rejestru zabytków nieruchomych decyzją z dn. 25.VIII.1967 r., pod nr rejestru A/3/128 oraz figurują indywidualnie w ewidencji zabytków ruchomych województwa łódzkiego. W związku z powyższym przeprowadzenie poniżej zaplanowanych prac konserwatorskich i restauratorskich, wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Stan zachowanie ww. drzwi można kreślić jako zły – potwierdzają to oględziny obiektów oraz analiza przedłożonych do wniosków 2 szt. programów prac konserwatorskich. Widoczne są liczne spękania, rozspojenia drewna; wtórne przemalowania farbą olejną; miejscami farba odspoiła się i uwidoczniła strukturę drewna;

mechaniczne ubytki struktury drewna; widoczne ślady wylotowe po żerowaniu drewnojadów; widoczne rozluźnienia konstrukcji; braki okuć, sztyldów i klamek; degradacja struktury drewna, głównie widoczna w dolnych partiach drzwi; zniszczenia struktury drewna wynikające z ekspozycji zewnętrznej. Dlatego też, ww. drzwi wymagają przeprowadzenia pilnych prac konserwatorskich i restauratorskich. Przy ww. drzwiach planowane jest wykonanie prac polegających m.in. na: wykonaniu dokumentacji fotograficznej z przebiegu prac oraz wykonaniu dokumentacji powykonawczej z przebiegu prac; demontażu skrzydeł drzwiowych oraz okuć, zawiasów, etc. wraz z ich ewentualnym przewiezieniem ich do pracowni konserwatorskiej oraz ich ponownym montażem po przeprowadzonych pracach; wykonaniu dokumentacji powykonawczej z przeprowadzonych prac; wykonaniu badań laboratoryjnych w celu określenia pierwotnej kolorystyki wszystkich elementów drzwi; elementy drewniane: oczyszczeniu z brudu, kurzu oraz wtórnych powłok malarskich; ocenie stanu technicznego drewna; wykonaniu zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji oraz impregnacji i wzmocnienia strukturalnego drewna; uzupełnieniu ubytków drewna oraz ustabilizowaniu konstrukcji; ewentualnej wymianie najbardziej zdegradowanych elementów drewna; pomalowaniu drzwi kolorem wytypowanym na podstawie wykonanych badań konserwatorskich; elementy metalowe: ewentualnym demontażu elementów; oczyszczeniu z przemalowań i produktów korozji; zabezpieczeniu metalu powłoką antykorozyjną; nałożeniu właściwej farby powierzchniowej; ewentualnym odtworzeniu brakujących elementów metalowych; naprawie zamka; odtworzeniu brakujących klamek oraz brakujących fragmentów okuć zgodnie z zachowanym oryginałem. Celem planowanych prac konserwatorskich i restauratorskich przy ww. drzwiach jest przywrócenie ww. zabytkom ich pełni wartości artystycznych, historycznych i estetycznych, wzmocnieniu i naprawieniu ich konstrukcji oraz wzmocnienie osłabionej struktury drewna narażonego na działanie zewnętrznych czynników atmosferycznych oraz wykonaniu rekonstrukcji brakujących elementów i zahamowanie procesu zniszczeń jakim uległy obiekty. Zaplanowane prace powinny być prowadzone z zachowaniem maksymalnie największego udziału oryginalnie istniejącej substancji zabytkowej. W związku z powyższym, dokonując analizy przedłożonych programów prac należy uznać, że ich przeprowadzenie przyczyni się do poprawy stanu zachowania ww. zabytków oraz przywróci im ich pierwotne wartości.

W związku z powyższym, należało orzec jak w sentencji wydając zgodę na zaplanowane prace, zgodnie z cytowanymi na wstępie niniejszej decyzji przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Pouczenie:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, za pośrednictwem Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 k.p.a.);
2. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków stwierdza wygaśnięcie decyzji, jeżeli decyzja została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku (art. 162 § 1 pkt 2 k.p.a.);
3. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków uchyla decyzję, jeżeli została ona wydana z zastrzeżeniem dopełnienia określonych czynności, a strona nie dopełniła tych czynności w wyznaczonym terminie (art. 162 § 2 k.p.a.);
4. Obowiązki nałożone na mocy decyzji w razie ich niewykonania podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.) w trybie właściwym dla egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym (możliwe jest nałożenie grzywny w celu przymuszenia);
5. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a pozwolenie cofnięte lub zmienione w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań określonych w pozwoleniu, wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (podstawa: art. 47 u.o.z.o.z.);
6. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków może, w przypadku stwierdzenia, że prace zostały wykonane w sposób odbiegający od zakresu i warunków pozwolenia, wydać decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub nałożyć obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposób i określonym terminie (art. 45 u.o.z.o.z.).

7. Kto podejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500000 zł (art. 107d ust. 2 u.o.z.o.z.);
8. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 pkt 2 k.p.a.);
9. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 k.p.a.);
10. Decyzja niniejsza nie zwalnia z konieczności posiadania innych zezwoleń wymaganych prawem.

Aleksandra Stępień

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków

Wniesiono opłatę skarbową w wysokości 82 zł – Ustawa o opłacie skarbowej z dnia 16 listopada 2006 r.

Katarzyna Spanialska

st. insp. ochrony zabytków ruchomych. WUOZ w Łodzi

Załącznik:

1. Opieczątowane 2 szt. programów prac dot. drzwi głównych oraz drzwi bocznych opracowane przez konserwatora dzieł sztuki Panią Monikę Bystrońską-Kunat

Otrzymuje wraz z załącznikami:

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Białej k. Zgierza
ul. Kościelna 30, 95-001 Biała
2. a/a

Do wiadomości:

1. Kuria Metropolitalna Łódzka
ul. ks. I. Skorupki 1, 90-458 Łódź

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Spanialska – Starszy inspektor Wydział Zabytków Ruchomych i Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi, Tel. (42) 635-80-05

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116A m.10
tel. 603 882 420

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

DRZWI GŁÓWNE KOŚCIOŁA PW. ŚW. AP. PIOTRA I PAWŁA W BIAŁEJ k. ZGIERZA

Zleceniodawca: Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła, 95-001 Biała,
ul. Kościelna 30, proboszcz parafii ks. Mariusz Lampa

Wykonawca prac: Monika Bystrońska- Kunat
konserwator malarstwa i rzeźby polichromowanej, UMK Toruń nr dyplomu 2410

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁODZI

załącznik do decyzji znak

WUOR-ZRR.5142.4.2024.KS

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116 A m. 10
NIP: 7321772566 REGON: 100515712
tel. 603 882 420

Łódź, styczeń 2024 r.

Osada Biała powstała już w średniowieczu i stosunkowo szybko stała się znacząca, o czym świadczy erygowanie samodzielnej parafii, przez biskupa gnieźnieńskiego, już w XV w. Kościół postawiony został w XVIII w, z fundacji właściciela wsi Wilkanowskiego. W 1938 r. został odrestaurowany i powiększony. Kościół drewniany, konstrukcji zrębowej. Prezbiterium zwrócone na północ, oszalowany. Elewacja frontowa, południowa, zwieńczona dwukondygnacyjnym szczytem wolutowym z pilastrami o głowicach rzeźbionych w roślinne motywy. Zachowana stolarka drzwiowa drzwi głównych i bocznych.

OPIS OBIEKTU:

Drzwi główne, zewnętrzne do kościoła, przez kruchtę, datowane są na pocz. XX w. Drewniane, dwuskrzydłowe zamknięte odcinkowym łukiem. Zewnętrzna strona opierzona deskami w układzie poziomym, obramiona szerokimi listwami. Listwa przyrytkowa najprawdopodobniej wtórna. Na każdym skrzydle umieszczony centralnie drewniany motyw krzyża, na podstawie, w glorii. Skrzydła mocowane do ściany kutymi, dekoracyjnymi zawiasami pasowymi (dwa w skrzydle). Od strony wewnętrznej skrzydła opierzone szerokimi deskami w układzie poziomym „jodełka” z kutymi, żeliwnymi guzami mocującymi, zawieszane do ściany na kutyh zawiasach. Brak oryginalnego zamka. Od strony zewnętrznej i wewnętrznej wtórna klamka. Na wewnętrznej stronie drewno wzmocnione wtórnymi listwami przyrytkowymi w postaci metalowych pasów. Zasuwa pozioma na wysokości klamki oraz dwie pionowe na górze i dole strony wewnętrznej drzwi są wtórne.

SATAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ:

Drzwi pokryte świeżymi warstwami przemalowań olejnych. Miejscami farba jest przetarta i odsłania zniszczone drewno. Niewielkie ubytki drewna, wynikające z uszkodzeń mechanicznych i żerowania owadów. Od strony wewnętrznej widoczne ślady narzędzi, którym oczyszczano drzwi z poprzednich warstw. Pomiędzy deskami drzwi zauważalne są szczeliny wynikające z pracy drewna. Klepki opierzenia strony zewnętrznej są wypaczone. Struktura drewna z charakterystycznymi zniszczeniami drewna wynikającymi z ekspozycji zewnętrznej. Części miękkie drewnianych desek zostały wypłukane.

Kolorystyka brązów. Metal malowany w kolorze czerni. Drzwi noszą ślady przeróbek. Zamek z klamką, metalowe listwy przyrytkowe i wewnętrzne zawiasy są wtórne.

CEL KONSERWACJI I RESTAURACJI:

Celem konserwacji jest usunięcie warstw wtórnych i zabezpieczenie istniejącego stanu zachowania drzwi oraz możliwie najskuteczniejsza ochrona ich przed wpływem czynników niszczących w przyszłości.

Celem restauratorskich działań jest przywrócenie stolarce drzewianej pierwotnych walorów estetycznych. Ochronę i estetyczne wykończenie stanowiąc będą odpowiednio dobrane farby, impregnaty czy lakierobejce (zależnie od określonego w badaniach oryginalnego opracowania drewna). Zamek i klamka będą wymienione na odpowiednio dobrane do zabytku.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

Wykonanie dokumentacji opisowej, fotograficznej i badań obiektu przed konserwacją.

Badania będą miały na celu określenie pierwotnego opracowania drewna. Technika i technologia opracowania powierzchni drewna i ewentualnie zachowanych oryginalnych powłok oraz użytych materiałów badane będą „in situ” poprzez wykonanie odkrywek stratygraficznych. W przypadku konieczności potwierdzenia wyników tychże badań, zostaną one pogłębione o badania laboratoryjne, podczas których wykonane zostaną naszlify i zbadany skład powłok założonych na drewno.

POWIERZCHNIE DREWNIANE:

1. Demontaż skrzydeł drzwi i przewiezienie do pracowni konserwatorskiej bądź konserwacja w obiekcie. Ostateczna decyzja o miejscu wykonywania działań konserwatorskich i restauratorskich podjęta zostanie po analizie stanu zachowania obiektu i sposobie jego mocowania.
2. Usuwanie przemalowań olejnych (środki do usuwania powłok olejnych np. Scansol). Po wykonaniu badań stanu zachowania drewna, sposobu opracowania powierzchni oraz zachowanych powłok na powierzchni zabytku, dopuszcza się ewentualne zastosowanie metody piaskowania z zastrzeżeniem użycia odpowiednio drobnego ścierniwa i niewielkiej siły mechanicznej. Metoda musi zostać poprzedzona wykonaniem prób w obiekcie określających brak uszkodzeń substancji zabytkowej. Decyzji o sposobie oczyszczania skrzydeł drzwi i ościeżnic musi zostać podjęta, po pokazaniu wykonanych prób, przez WUOZ w Łodzi.
3. Dezynfekcja i dezynsekcja powierzchni drewna.
4. Wzmacnianie strukturalne drewna (Paraloid B-72).

5. Ustabilizowanie konstrukcji oraz uzupełnianie ubytków drewna zostanie wykonane po ocenie stanu zachowania obiektu. Do wykonania napraw stolarskich oraz uzupełnień ubytków zostaną użyte: odpowiedni o dobrane drewno („zdrowe”, zgodne z gatunkiem oryginalnego) w postaci fleków, kity trocinowe, akrylowe i żywice epoksydowe).
6. Ewentualna wymiana najbardziej zniszczonych fragmentów drewna obiektu tylko w koniecznym zakresie. Konieczne jest zastosowanie analogicznego, odpowiednio przygotowanego drewna, z zachowaniem kierunku usłojenia.
7. Ma podstawie wykonanych badań i przeprowadzonych analiz uzupełnienie zachowanych bądź wykonanie nowych powłok zabezpieczających powierzchnię drewna i odpowiednio je eksponujących w obiekcie (impregnat, lakierobejca czy farby). Sposób opracowania powierzchni i użyte materiały muszą podkreślać walory historyczne, estetyczne i artystyczne obiektu i być zatwierdzone, po wykonaniu prób w obiekcie, przez WUOZ w Łodzi.

POWIERZCHNIE METALOWE:

1. Po wykonaniu wstępnych badań i analiz stanu zachowania obiektu podjęcie decyzji o demontażu skrzydeł drzwiowych i elementów metalowych w postaci zawiasów i zamków.
2. Usuwanie warstw olejnych z powierzchni metalowych (j.w.).
3. Oczyszczanie metalu z produktów korozji (mechanicznie).
4. Zabezpieczenie metalu (Cortanin F).
5. Malowanie powierzchni metalu odpowiednio dobraną farbą antykorozyjną (np. Hammerite).
6. Naprawa bądź wymiana zamka i klamki na odpowiednio dobrane do czasu powstania i charakterystyki zabytku. Ewentualne odtworzenie pierwotnego szyldu i klamki, jeśli będzie to możliwe na podstawie materiałów archiwalnych. Decyzja o wymianie, odtworzeniu czy wybór nowych elementów w obiekcie podjęte będą przez WUOZ w Łodzi.

Wykonanie powykonawczej dokumentacji konserwatorskiej.

DRZWI GŁÓWNE PRZED KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ,
STRONA ZEWNĘTRZNA:

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
WŁÓDZI

DRZWI GŁÓWNE PRZED KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ,
STRONA WEWNĘTRZNA:

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
WŁODZI

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116A m.10
tel. 603 882 420

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

DRZWI BOCZNE KOŚCIOŁA PW. ŚW. AP. PIOTRA I PAWŁA W BIAŁEJ k. ZGIERZA

Zleceniodawca: Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła, 95-001 Biała,
ul. Kościelna 30, proboszcz parafii ks. Mariusz Lampa

Wykonawca prac: Monika Bystrońska- Kunat
konserwator malarstwa i rzeźby polichromowanej, UMK Toruń nr dyplomu 2410

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁODZI

załącznik do decyzji znak

WUOZ-2RR.5142.4.2024.KS

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116A m.10
NIP: 7321772566 REGION: 100815712
tel. 603 882 420

Łódź, styczeń 2024 r.

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁODZI

Osada Biała powstała już w średniowieczu i stosunkowo szybko stała się znacząca, o czym świadczy erygowanie samodzielnej parafii, przez biskupa gnieźnieńskiego, już w XV w. Kościół postawiony został w XVIII w, z fundacji właściciela wsi Wilkanowskiego. W 1938 r. został odrestaurowany i powiększony. Kościół drewniany, konstrukcji zrębowej. Prezbiterium zwrócone na północ, oszalowany. Elewacja frontowa, południowa, zwieńczona dwukondygnacyjnym szczytem wolutowym z pilastrami o głowicach rzeźbionych w roślinne motywy. Zachowana stolarka drzwiowa drzwi głównych i bocznych.

DRZWI BOCZNE KOŚCIOŁA, datowane są na pocz. XX w. drewniane, jednoskrzydłowe zamknięte odcinkowymi łukami. Zewnętrzne strony skrzydeł drzwiowych opierzone deskami, szerokie ościeżnice, okucia.

1. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH W ZACHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA
2. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH WE WSCHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA
3. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH WE WSCHODNIEJ ŚCIANIE KRUCHTY
4. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH KOŚCIOŁA - ZAKRYSTIA

1. i 2. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH W ZACHODNIEJ I WSCHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA – 2 szt.

Drzwi zamknięte odcinkowym łukiem. Zewnętrzna strona opierzona deskami w układzie „jodełka” ułożonym w kształt rombu z centralnym, wypukłym rombem. Ościeżnica obramiona szeroką opaską. W deskowaniu żeliwne guzy mocujące. Skrzydło zawieszona do ściany kościoła kutymi zawiasach. Brak oryginalnego zamka, klamka wtórna. Wysoki próg z okapnikiem.

3. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH WE WSCHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA

Datowane są na pocz. XX w. Drewniane, jednoskrzydłowe, zamknięte odcinkowym łukiem. Zewnętrzna strona opierzona deskami w układzie „jodełka” ułożonym w kierunku ku górze. Skośny układ wpisany w deski obramienia, powyżej wyraźnie zaznaczony łuk wieńczący w układzie horyzontalnym. Skrzydło zawieszona na zawiasach mocowanych w ścianie zewnętrznej kościoła dwoma kutymi, zdobionymi metaloplastyką zawiasami pasowymi. Brak oryginalnego zamka, klamka z szyldem wtórna.

4. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH KOŚCIOŁA - ZAKRYSTIA

Datowane są na pocz. XX w. Drewniane, jednoskrzydłowe, zamknięte odcinkowym łukiem. Zewnętrzna strona opierzona deskami w układzie „jodełka” ułożonym w kształt rombu z centralnym, wypukłym rombem. Ościeżnica obramiona szeroką opaską. W deskowaniu żeliwne guzy mocujące. Skrzydło zawieszone do ściany kościoła kutymi zawiasach. Brak oryginalnego zamka, klamka wtórna. Wysoki próg z okapnikiem.

SATAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ:

Drzwi pokryte świeżymi warstwami przemalowań olejnych. Miejscami farba jest przetarta i silnie złuszczone, odsłania zniszczone drewno. Niewielkie ubytki drewna, wynikające z uszkodzeń mechanicznych i żerowania owadów. Pomędzy deskowaniem opierzenia drzwi zauważalne są szczeliny wynikające z pracy drewna. Klepki opierzenia strony zewnętrznej są wypaczone. Struktura powierzchni z charakterystycznymi zniszczeniami drewna wynikającymi z wystawienia na ekspozycję zewnętrzną Części miękkie drewnianych desek zostały wypłukane. Kolorystyka brązów. Ślady przeróbek w postaci zamka i klamki.

CEL KONSERWACJI I RESTAURACJI:

Celem konserwacji jest usunięcie warstw wtórnych i zabezpieczenie istniejącego stanu zachowania drzwi oraz możliwie najskuteczniejsza ochrona ich przed wpływem czynników niszczących w przyszłości.

Celem restauratorskich działań jest przywrócenie stolarce drzwiowej pierwotnych walorów estetycznych. Ochronę i estetyczne wykończenie stanowiąc będą odpowiednio dobrane farby, impregnaty i lakierobejce. Zamek i klamka będą wymienione na odpowiednio dobrane do zabytku.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

Wykonanie dokumentacji opisowej, fotograficznej i badań obiektu przed konserwacją.

Badania będą miały na celu określenie pierwotnego opracowania drewna. Technika i technologia opracowania powierzchni drewna i ewentualnie zachowanych oryginalnych powłok oraz użytych materiałów badane będą „in situ” poprzez wykonanie odkrywek stratygraficznych. W przypadku konieczności potwierdzenia wyników tychże badań, zostaną one pogłębione o badania laboratoryjne, podczas których wykonane zostaną naszlify i zbadany skład powłok założonych na drewno.

POWIERZCHNIE DREWNIANE:

1. Demontaż skrzydeł drzwi i przewiezienie do pracowni konserwatorskiej bądź konserwacja w obiekcie. Ostateczna decyzja o miejscu wykonywania działań konserwatorskich i restauratorskich podjęta zostanie po analizie stanu zachowania obiektu i sposobie jego mocowania.
2. Usuwanie przemalowań olejnych (środki do usuwania powłok olejnych np. Scansol). Po wykonaniu badań stanu zachowania drewna, sposobu opracowania powierzchni oraz zachowanych powłok na powierzchni zabytku, dopuszcza się ewentualne zastosowanie metody piaskowania z zastrzeżeniem użycia odpowiednio drobnego ścierniwa i niewielkiej siły mechanicznej. Metoda musi zostać poprzedzona wykonaniem prób w obiekcie określających brak uszkodzeń substancji zabytkowej. Decyzji o sposobie oczyszczania skrzydeł drzwi i ościeżnic musi zostać podjęta, po pokazaniu wykonanych prób, przez WUOZ w Łodzi.
3. Dezynfekcja i dezynsekcja powierzchni drewna.
4. Wzmacnianie strukturalne drewna (Paraloid B-72).
5. Ustabilizowanie konstrukcji oraz uzupełnianie ubytków drewna zostanie wykonane po ocenie stanu zachowania obiektu. Do wykonania napraw stolarskich oraz uzupełnień ubytków zostaną użyte: odpowiedni o dobrane drewno („zdrowe”, zgodne z gatunkiem oryginalnego) w postaci fleków, kity trocinowe, akrylowe i żywice epoksydowe).
6. Ewentualna wymiana najbardziej zniszczonych fragmentów drewna obiektu tylko w koniecznym zakresie. Konieczne jest zastosowanie analogicznego, odpowiednio przygotowanego drewna, z zachowaniem kierunku usłojenia.

7. Ma podstawie wykonanych badań i przeprowadzonych analiz uzupełnienie zachowanych bądź wykonanie nowych powłok zabezpieczających powierzchnię drewna i odpowiednio je eksponujących w obiekcie (impregnat, lakierobejca czy farby). Sposób opracowania powierzchni i użyte materiały muszą podkreślać walory historyczne, estetyczne i artystyczne obiektu i być zatwierdzone, po wykonaniu prób w obiekcie, przez WUOZ w Łodzi.

POWIERZCHNIE METALOWE:

1. Po wykonaniu wstępnych badań i analiz stanu zachowania obiektu podjęcie decyzji o demontażu skrzydeł drzwiowych i elementów metalowych w postaci zawiasów i zamków.
2. Usuwanie warstw olejnych z powierzchni metalowych (j.w.).
3. Oczyszczanie metalu z produktów korozji (mechanicznie).
4. Zabezpieczenie metalu (Cortanin F).
5. Malowanie powierzchni metalu odpowiednio dobraną farbą antykorozyjną (np. Hammerite).
6. Naprawa bądź wymiana zamków i klamek na odpowiednio dobrane do czasu powstania i charakterystyki zabytku. Otworzenie pierwotnych szyldów i klamek, z zachowanych i na podstawie materiałów archiwalnych. Decyzja o wymianie, odtworzeniu czy wybór nowych elementów w obiekcie podjęte będą przez WUOZ w Łodzi.

Wykonanie powykonawczej dokumentacji konserwatorskiej.

STACCO ART
Monika Bystrzyńska-Kunał
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116 A m. 10
NIP: 7321772586 REGON: 100515712
tel. 603 202 420

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZAPYTKÓW
WŁÓDZI

1. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH W ZACHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA
PRZED KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ:

Stolarka drzwiowa z dekoracyjnymi okuciami (szyld z klamką i zawiasy).

2. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH WE WSCHODNIEJ ŚCIANIE KOŚCIOŁA
PRZED KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ:

3. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH WE WSCHODNIEJ ŚCIANIE KRUCHTY
PRZED KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ:

4. STOLARKA DRZWI BOCZNYCH KOŚCIOŁA - ZAKRYSTIA PRZED
KONSERWACJĄ I RESTAURACJĄ:

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
WŁÓDZI

